

Oulun kaupungin ympäristöpolitiikka

OULU KASVAA KESTÄVÄSTI

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 9.8.2010 § 399

Sisältö

Johdanto	3
Oulun kaupungin ympäristöjohtaminen	4
Oulun kaupungin ympäristöpolitiikka	
Ympäristöpolitiikan tahtotila	6
Ympäristöpolitiikan menestystekijät.....	6
Sitoutuminen johtaa toimintaan.....	6
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	6
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	7
Ympäristöpolitiikan seuranta	7

JOHDANTO

Kestävän kehityksen työ Oulussa, kuten monessa muussakin Euroopan kaupungissa käynnistyi vuonna 1994 hyväksytyin ns. Aalborgin julistuksen myötä. Oulu allekirjoitti julistuksen vuonna 1995 ja sitoutui kestävän kehityksen edistämiseen. Ensimmäinen kestävän kehityksen politiikka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1997 ja sitä seuraavat vuosina 2001 ja 2006. Toiminta on ollut pitkäjänteistä ja tuloksellista.

Kestävän kehityksen toimintaohjelman ovat muodostaneet kestävän kehityksen politiikka, hallintokuntien ja liikelaitosten kestävän kehityksen ohjelmat ja ympäristöohjelmat sekä vuosittainen seurantaraportti. Toimintaohjelma on ollut kaupungin ympäristöjohtamisen keskeisin työkalu.

Ympäristöjohtamisessa on oleellista ympäristövaikutusten hallinta sekä kaupungin ympäristökilpailukyvyistä huolehtiminen. Ympäristöasioiden hyvän hoidon ja kestävän kehityksen edistämisen edellytyksenä on, että ympäristönäkökulma ja kestävän kehityksen periaatteet ovat mukana kaikessa toiminnassa ja kaikilla toimialoilla.

Kestävän kehityksen politiikan painottaminen aikaisempaa enemmän ekologisen kestävyuden suuntaan ympäristöpolitiikaksi on tullut tarkoituksenmukaiseksi ja palvelee paremmin kaupungin johtamisjärjestelmää. Ympäristöpolitiikan tavoitteena on sopeuttaa yhteiskunnallinen ja taloudellinen kehitys ympäristön asettamiin ekologisiin reunaehtoihin. Tavoite ei poikkea kestävän kehityksen perusajatuksesta, mutta selkeyttää toimintaa.

Oulun kaupunki on sitoutunut usean ympäristöasioita käsittelevän strategian tai ohjelman toteuttamiseen. Sitoumusten taustalla on kansallisia ja kansainvälisiä sopimuksia ja säädöksiä. Ympäristöasioita käsittelevät ilmastostrategia sekä muut erillisstrategiat, ohjelmat ja sitoumukset sisältävät ympäristöpolitiikan kanssa yhteneviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Ympäristöpolitiikka kokoaa tavoitteet yhteen ja edesauttaa saavuttamaan asetetut tavoitteet. Ympäristöpolitiikka ohjaa yksiköitä ympäristövaikutusten tunnistamisessa sekä tavoitteiden asettamisessa. Ympäristöpolitiikan avulla voidaan varmistaa eri hallintokuntien toimenpideohjelmille yhteiset tavoitteet.

Oulun kaupungin ympäristöpolitiikka on

- ympäristöasioiden tunnustamista yhdeksi organisaation perusarvoista
- julistus aikomuksista, periaatteista ja päämääristä ympäristönsuojelun edistämiseksi
- johdon ja päätöksenteon sitoutuminen ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen
- viesti ympäristövastuun kantamisesta henkilöstölle, asukkaille ja eri sidosryhmille.

YMPÄRISTÖJOHTAMINEN

Oulun kaupungin ympäristöjohtaminen koostuu kaupungin yhteisestä toiminnan ja talouden ohjauksesta sekä hallintokuntien ja liikelaitosten omista ympäristöjärjestelmistä ja -ohjelmista.

Oulun kaupungin ympäristöjohtamisjärjestelmässä ympäristöasioita ohjaa koko kaupungin tasolla valtuuston päättämät kaupunkistrategia ja taloussuunnitelma. Ympäristöjohtamista hallintokunta- ja liikelaitostasolla ohjaa kaupunkistrategiaa tukeva ympäristöpolitiikka.

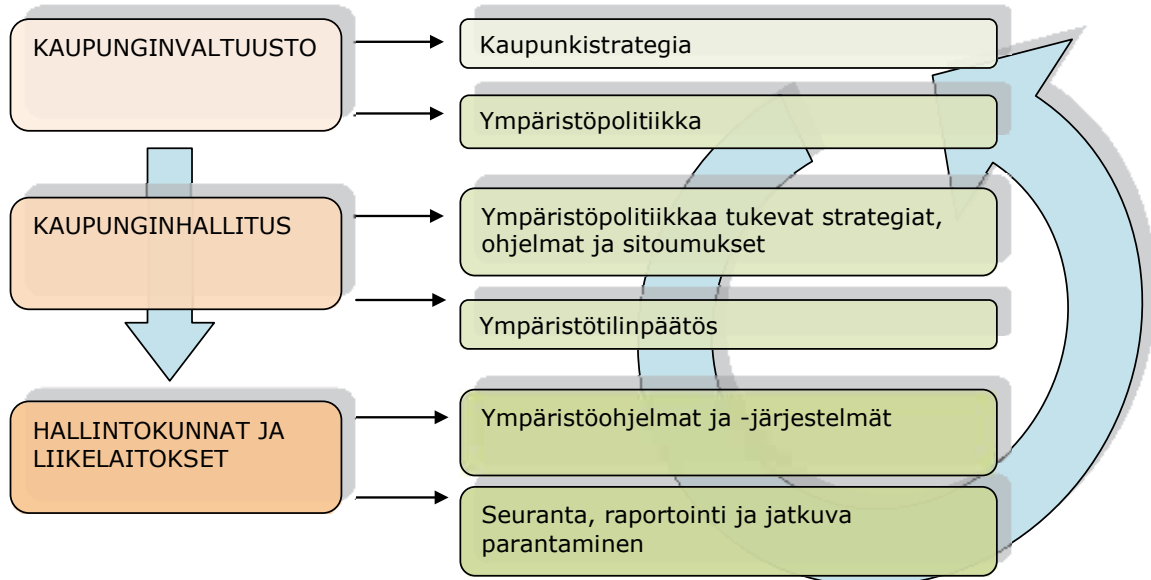
Oulun kaupungin ympäristöpolitiikka muodostaa perustan, jolle kaupunki asettaa ympäristötyön tavoitteensa ja päämääränsä. Ympäristöpolitiikan lähtökohtana on ekologinen kestävyys. Poliitiikan päämäärät ja tavoitteet konkretisoituvat käytännön toimiksi hallintokuntien ja liikelaitosten laatimissa ympäristöohjelmissa. Ympäristöpolitiikka ohjaa myös asukkaiden ja yritysten osallistumista ja aktiivointia sekä kaupunkiorganisaation ulkopuolelta tulevien ympäristöön liittyvien strategioiden, ohjelmien ja sitoumusten toteuttamista.

Hallintokunta- ja liikelaitoskohtaisten ympäristöohjelmien ja -järjestelmien keskeisiä tavoitteita ovat materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen, ympäristöhaittojen ehkäiseminen ja poistaminen sekä ympäristökuormituksen vähentäminen. Ympäristöohjelmissa painotetaan kullekin toiminnalle keskeisten ympäristönäkökulmien esille tuontia ja ympäristövastuullisuutta. Vuosittain toteutettavat toimenpiteet esitetään talousarvion laadinnan yhteydessä.

Ympäristötilinpäätös esitetään vuosittain kaupungin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen liitteenä. Ympäristötilinpäätös sisältää keskeiset kestävästä kehitystä ja ympäristöasioiden hoitoa koskevat tiedot. Raportissa esitetään ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut, kestävästä kehityksen indikaattorit, ilmastostrategian ja muiden ympäristöpolitiikkaa tukevien strategioiden, ohjelmien ja sitoumusten toteutuminen sekä hallintokuntien ja liikelaitosten ympäristöohjelmien ja -järjestelmien toimivuus.

Ympäristövastuut Oulussa

Ympäristöjohtamisjärjestelmä Oulussa

OULUN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖPOLITIIKKA

Ympäristöpolitiikan tahtotila

Oulu on toimiva, viihtyisä ja turvallinen asuin- ja toimintaympäristö, joka ennakoi muutokset ja luo tuleville sukupolville hyvän lähtökohdan entistä paremman ympäristön aikaansaamiseksi.

Ympäristövastuu ja ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy näkyy kaikessa kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa.

Ympäristöpolitiikan menestystekijät

Sitoutuminen johtaa toimintaan

Oulussa tavoitteena on:

- ympäristötietoiset ja kestävä kehityksen edistämiseen sitoutuneet päättäjät, asukkaat, yritykset ja työntekijät
- kestävä kehityksen toteuttaminen jokapäiväisissä toiminnoissa ja käytäytymisessä

Myönteinen asenne ympäristöä kohtaan vahvistaa valintoja kestävä kehityksen edistämiseksi olipa kyse omasta arkielämästä, työssä toimimisesta tai yhteisten asioiden hoitamisesta. Valinta paremman ympäristön puolesta edellyttää riittävää tietoa siitä, mitä pitää tehdä. Ympäristötietoisuuden kasvun myötä vastuu ympäristöstä lisääntyy.

Olosuhteet luovat mahdollisuudet

Oulussa tavoitteena on:

- kaupungin kehittäminen paikallisia luonnon ja kulttuurin ominaispiirteitä hyödyntäen ja kunnioittaen
- eheä ja toimiva, vaihtoehtoisia kulkumuotoja suosiva yhdyskuntarakenne
- laadukas lähiympäristö sekä monipuoliset virkistys- ja vapaa-ajanalueet
- tarkoituksenmukaiset, kestävä kehityksen periaatteet huomioon ottavat palvelut ja palvelurakenteet

Elinympäristö rakentuu luonnon olosuhteiden, kulttuurin ja elinkeinoelämän välisestä vuorovaikutuksesta. Hyvä elinympäristö tukee ja parantaa ihmisen omia edellytyksiä hallita elämäntilanteitaan, kehittää luovuuttaan sekä edistää terveyttään ja sosiaalista selviytymistään. Tiivis yhdyskuntarakenne säästää kasvullista maata, uusiutumattomia luonnonvaroja ja energiaa, aiheuttaa mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja, turvaa luonnon monimuotoisuuden ja säilyttää alueen omaleimaisuuden.

Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista

Oulussa tavoitteena on:

- monipuolinen seudullista vahvuutta hyödyntävä elinkeinorakenne
- ympäristötekniikan osaamiskeskukseksi kehittyminen uusia teknologisia ratkaisuja ennakkoluulottomasti tukien
- kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen

Ympäristöasioiden hallinta ja osaamisen lisääminen luovat pohjan monipuoliselle ja elinvoimaiselle yritystoiminnalle sekä talouden kestävyydelle. Ilmakehään, vesistöihin ja maaperään kohdistuva ympäristökuormitus ei saa vaarantaa terveellistä elinympäristöä eikä ylittää luonnon sietokykyä. Energiatalouden tulee olla säästäväistä ja tehokasta. Luonnonvarojen kestävä käyttö edellyttää tuotannon ja tuotteiden tarkastelun koko elinkaaren ajan sekä ympäristönäkökulman sisällyttämisen kaikkien hankintaan.

Ympäristöpolitiikan seuranta

Ympäristöpolitiikan toteutumisen seurannasta ja kehittämisestä vastaa eri hallintokuntien ja liikelaitosten johtajista koottu seurantar ryhmä. Koko kaupungin toimintaa käsittelevän ympäristötilinpäätöksen laatii ympäristötoimi, joka myös vastaa hallintokuntien ja liikelaitosten ohjelmien koordinoinnista ja seurannan

kehittämisestä. Vastuu tiedon tuottamisesta kuuluu hallintokunnille ja liikelaitoksille, jotka myös vastaavat lautakunta- ja johtokuntatason raportoinnista. Ympäristötilinpäätös esittää kaupungin tilinpäätöksen ja toimintakerptomuksen liitteenä.

YMPÄRISTÖPOLITIIKAN TAHTOTILA

Oulu on toimiva, viihtyisä ja turvallinen asuin- ja toimintaympäristö, joka ennakoii muutokset ja luo tuleville sukupolville hyvän lähtökohdan entistä paremman ympäristön aikaansaamiseksi.

Ympäristövastuu ja ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy näkyy kaikessa kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa.

SITOUTUMINEN JOHTAA TOIMINTAAN

Tavoitteena on:

- ympäristötietoiset ja kestävä kehityksen edistämiseen sitoutuneet päättäjät, asukkaat, yritykset ja työntekijät
- kestävä kehityksen toteuttaminen jokapäiväisissä toiminnoissa ja käyttäytymisessä

OLOSUHTEET LUOVAT MAHDOLLISUUDET

Tavoitteena on:

- kaupungin kehittäminen paikallisia luonnon ja kulttuurin ominaispiirteitä hyödyntäen ja kunnioittaen
- eheä ja toimiva, vaihtoehtoisia kulkumutuja suosiva yhdyskuntarakenne
- laadukas lähiympäristö sekä monipuoliset virkistys- ja vapaa-ajanalueet
- tarkoituksenmukaiset, kestävä kehityksen periaatteen huomioonottavat palvelut ja palvelurakenteet

TOIMINTATAPAVALINNOILLA KOHTI JATKUVAA PARANTAMISTA

Tavoitteena on:

- monipuolinen seudullista vahvuutta hyödyntävä elinkeinorakenne
- ympäristötekniikan osaamiskeskukseksi kehittyminen uusia teknologisia ratkaisuja ennakkoluulottomasti tukien
- kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen